

Betreft: Procedurenummer AWB 10/1418 W2
Zitting: 15 april 2014 (ochtendzitting 11.30 uur)

OvRAN versus het Ministerie van Financiën (Minfin)

Edelachtbaar College,

Onze verbazing over de uitspraak van de rechtbank Rotterdam hebben wij afdoende laten blijken in de voorgaande zitting over directe verenigingsdwang. Deze zitting gaat echter over indirecte verenigingsdwang, meer concreet over art. 28 Wet Toezicht Accountants (WTA).

De verbazing geldt het feit dat de Rechtbank concludeert dat art. 28 WTA niet appellabel zou zijn want een besluit van algemene strekking (avv). Deze procedure gaat dus niet over de directe verenigingsdwang, verboden discriminatie of eigendomsrechten zoals geregeld in art. 27 WTA of in de Wet op het Accountantsberoep. Art. 28 WTA gaat alleen over de mogelijkheid uitzonderingen te maken op art. 27 WTA via de tekst: *“Met het oog op de waarborging van de publieke functie van de accountantsverklaring kan bij algemene maatregel van bestuur artikel 27 buiten toepassing worden verklaard”*. De vraag of een dergelijke algemene maatregel van bestuur (amvb) een avv is of niet is dus niet rechtstreeks aan de orde.

De Rechtbank blijkt echter van mening dat art. 28 WTA als amvb per definitie is aan te merken als avv waartegen ingevolge art. 8:3 AWB geen beroep mogelijk is. De aanvraag verzocht echter om een beschikking inzake OvRAN. Ingevolge AWB art. 1:2 is een dergelijke afwijzing van een aanvraag, een appellabel besluit. Overigens blijkt ook uit de processtukken dat de jurisprudentie aan avv's 2 inhoudelijke eisen stelt: a. zelfstandige normstelling en b. zich lenen voor herhaalde toepassing. Als aan die eisen niet is voldaan, is het geen avv ook al noemt het zich avv (zie bijv. de MvT bij de Bekendmakingswet).

Zowel de wetshistorie als de tekst van art. 28 WTA maken duidelijk dat er geen sprake is van zelfstandige normstelling of herhaalde toepassing. Het is immers duidelijk geworden dat het huidige Minfin, in tegenstelling tot de eerdere MvT, iedere toepassing van art. 28 WTA wil voorkomen. Wellicht ten overvloede heeft CBB die twee 2 inhoudelijke eisen nog eens bevestigd op 06-06-2007¹. Rechtbank Utrecht² sloot zich op 20-07-2012 aan bij uw redenering in 2007 dat een avv een zelfstandige normstelling moet inhouden en dus algemene, abstracte regels die zich voor herhaalde toepassing lenen. Het is duidelijk dat art. 28 WTA geen enkele normstelling bevat, laat staan algemene, abstracte regels geschikt voor herhaalde toepassing.

Wat daarvan ook zij, art. 27 en 28 WTA bewerkstelligen ongeoorloofde indirecte verenigingsdwang die in de stukken voldoende is gedocumenteerd. Het is nu eenmaal een juridisch gegeven dat allereerst nationale overheden zelf Europees recht dienen toe te passen. Als die nationale overheden falen zoals hier, is het de standaardopvatting van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens: *“that the domestic legal order will provide an effective remedy for violations of Convention rights.”* Het is dus aan uw college om hier corrigerend op te treden. In dit kader zij gewezen op zeer recente EHRM arresten³ over indirecte verenigingsdwang. Die beide arresten schuiven complete nationale wetgeving opzij als het gaat om uitgesloten en achtergestelde religieuze minderheden of vakbonden.

Voor de goede orde zij nog opgemerkt dat deze indirecte verenigingsdwang voor accountants veel meer facetten omvat dan alleen art. 28 WTA bijv. in het BW, subsidieregelingen etc. Om redenen van procesefficiency zijn niet al deze facetten bestreden. Uitzondering daarop vormt de titelbescherming van de titel accountant, accountancy etc. in de meest brede zin van deze woorden. Dit wordt door de NBA intensief bewaakt ook bij leden van OvRAN. Bij de Hoge Raad ligt zodoende nu een strafzaak in cassatie.

De vorige zitting ging over directe verenigingsdwang. Gelieve deze pleitnota te voegen bij de processtukken van die zitting. Tot slot nog iets over de redelijke termijn. Deze is sinds de start van deze procedure op 19-10-2009 ook ruim overschreden. De gebruikelijke schadevergoeding uit dien hoofde lijkt zeer gerechtvaardigd. Dat staat los van de overige schadevergoeding die hier niet aan de orde is.

Conclusie

Hiermee kom ik aan het einde van mijn betoog. Er is sprake is van een appellabel besluit en, voor zover dat niet het geval zou zijn, evidente schending van gemeenschapsrecht en internationaal recht. Toewijzing van het verzoek van appellant om Minfin te verplichten de uitzondering van art. 28 WTA van toepassing te verklaren voor leden van OvRAN via een nader te bepalen procedure, ligt dan ook voor de hand.

Mr. Drs. C.B.A. Spil RMC

¹ <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:CBB:2007:BA7163>

² <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBUTR:2012:BY4685>

³ EHRM, 8 April 2014, case of Magyar Keresztény Mennonita Egyház And Others v. Hungary, (Application nos. 70945/11, 23611/12, 26998/12, 41150/12, 41155/12, 41463/12, 41553/12, 54977/12 and 56581/12)

EHRM 18 février 2014, AFFAIRE TÛM BEL-SEN c. TURQUIE (Requêtes nos 38927/10, 47475/10 et 47476/10)